

**Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про проведення позапланової
виїзної перевірки ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ»**

Згідно зі статтею 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність, зокрема, у сфері електроенергетики, законодавства у відповідній сфері та ліцензійних умов шляхом проведення, зокрема, позапланових виїзних перевірок.

Перевірка проводиться на підставі рішення НКРЕКП.

Відповідно до пункту 2 частини сьомої статті 19 Закону про НКРЕКП підставою для проведення позапланової виїзної перевірки є обґрунтоване звернення фізичної або юридичної особи про порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, її законних прав.

До НКРЕКП надійшло звернення ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО», АКО) від 23.09.2022 № 01/42126 (вх НКРЕКП від 26.09.2022 № 13768/1-22), яким повідомлено НКРЕКП, що за результатами проведеного АКО аналізу наданих ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» та АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» розрахунків небалансів, даних комерційного обліку та інших документів – однолінійних схем, Актів звірки, показників улаштованих лічильників, іншої довідкової інформації з метою визначення можливих шляхів виникнення небалансів у вузлі Кременчуцької ГЕС виявлено, що засоби комерційного обліку електричної енергії, які є на ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» та використовуються в розрахунках між учасниками ринку електричної енергії, не відповідають чинним вимогам нормативних документів (Кодексу комерційного обліку електричної енергії, ПУЕ) щодо класу точності, міжповірочним інтервалам законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями, затверджених наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.10.2016 № 1747, де:

- для лічильників активної електроенергії електромеханічних однофазних (класи точності 0,5 - 2,0 і А, В) встановлено міжповірочний інтервал 8 (16) років; лічильників активної та реактивної електроенергії статичних однофазних (класи точності 0,2S - 3,0 іА, В, С) - 6 (16) років; лічильників активної та реактивної електроенергії електромеханічних трифазних (класи точності 0,5 - 3,0 іА, В) - 4 (10) років; лічильників активної та реактивної електроенергії статичних трифазних (класи точності 0,2S - 3,0 і А, В, С) - 6 (10) років;

лічильників активної та реактивної електроенергії (класи точності 0,01 - 0,1) - 1 рік;

- для вимірювальних трансформаторів струму та напруги класів напруг 110 – 154 кВ (до закінчення строку служби) встановлено міжповірочний інтервал 10 років; для трансформаторів струму та напруги класів напруг 220 - 750 кВ (до закінчення строку служби) - 14 років; для інших трансформаторів струму та напруги- 5 років.

Так, на класі напруги 150 кВ (3 рівень напруги відповідно Кодексу):

- використовується лічильник LZQJ-XC S5F6 № 6784710, з класом точності 0,5S. Через недостатність інформації щодо його фактичного місцезнаходження, в залежності від приєднаної потужності генеруючого обладнання станції є припущення про необхідність використання замість класу точності 0,5S, класу точності 0,2S. Трансформатор струму ТФНД-150, з класом точності 0,5, замість 0,2S. Трансформатор напруги ТКФ170 IV У1-Г, клас точності не вказано. Інформацію щодо перевірки трансформаторів струму та напруги наведено некоректно (не вбачається встановити);

- використовується лічильник LZQJ-XC S5F6 № 6784714, з класом точності 0,5S. Через недостатність інформації щодо його фактичного місцезнаходження, в залежності від приєднаної потужності генеруючого обладнання станції є припущення про необхідність використання замість класу точності 0,5S, класу точності 0,2S. Трансформатор струму ТФЗМ-150А, з класом точності 0,5, замість 0,2S. Перевірка виконана у IV кварталі 2004 року, що на сьогодні не відповідає нормативним вимогам (10 років). Трансформатор напруги ТКФ 170 IV У1-Г, клас точності не вказано. Інформація щодо перевірки трансформатору напруги наведено некоректно (VI квартал 2017 року).

Разом з тим НЕК «УКРЕНЕРГО» зазначає, що згідно наданих Актів звірки загальної кількості відпущеної (отриманої) електроенергії між суміжними ліцензіатами ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» та АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО», а також однолінійної схеми КРЕМЕНЧУЦЬКОЇ ТЕЦ, облік електроенергії по ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» не передбачає можливості визначення обсягів електроенергії, яка перетікає по лініях 150 кВ № 98 та № 99 КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ – КРЕМЕНЧУЦЬКА ГЕС, оскільки лічильники електроенергії на ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» улаштовано на виводах силових трансформаторів, а не на відхідних лініях електропередавання.

При цьому, у наданому АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО» розрахунку небалансу наведено конкретні обсяги перетікання по зазначених лініях із зазначенням показників улаштованих лічильників, які відсутні на однолінійній схемі ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» та у Актах звірки.

Також НЕК «УКРЕНЕРГО» повідомила, що відповідно до вимог п. 1.5.6. Правил улаштування електроустановок, а також згідно вимог пункту 5.1.4 глави 5.1 розділу V Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (із змінами, далі - ККО), вузли обліку та відповідні точки вимірювання в електричних мережах мають розміщуватися на комерційній межі учасників ринку. Таким чином, відсутність на ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» улаштованих ЗВТ на відхідних лініях електропередавання (на комерційній межі з АТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО») є порушенням зазначених вимог ПУЕ та Кодексу.

Разом з тим слід зазначити, що згідно пунктом 5.10.4 глави 5.10 розділу V ККО, для ліній 110 кВ і вище, що перебувають на балансі декількох сторін, встановлюються основний та верифікаційний вузли обліку на кінцях лінії за узгодженням сторін. Таким чином це є додатковою вимогою щодо улаштування верифікаційних вузлів обліку по лініях 150 кВ № 98 та № 99 Кременчуцька ТЕЦ– Кременчуцька ГЕС зі сторони Кременчуцької ТЕЦ.

Крім того, за інформацією НЕУ «УКРЕНЕРГО», АКО листом від 16.08.2022 № 01/34777 згідно своїх повноважень звертався до ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» з приводу стрімкого збільшення погодинних даних електричної енергії, починаючи з 00-00 год. 11.07.2022 року за віртуальною точкою комерційного обліку: 62ZV24661G22603X – OUT (MGA-01100-KREMENCHUKCHPP) та вимогою провести перевірку результатів вимірювання в точці вимірювання, валідованих даних та/або процедур, що використовувалися при розрахунку валідованих даних комерційного обліку, після чого повідомити АКО про її результати.

Своєю відповіддю листом від 25.08.2022 № 06/2252 ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» проінформувало АКО про свою позицію та стан справ, в тому числі, посилаючись на постанову НКРЕКП від 26.03.2022 № 349 «Щодо захисту інформації, яка в умовах воєнного стану може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури».

Таким чином, відповідно до звернення НЕК «УКРЕНЕРГО» наявна невідповідність стану комерційного обліку електричної енергії на ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ», яка одночасно є і Постачальником послуг комерційного обліку (ППКО), з ролями ОЗД та ОДКО.

Пунктом 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії» встановлено обов'язок виробника електричної енергії дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

Підпунктом 34 пункту 2.2 глави II Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії) встановлено обов'язок ліцензіата надавати учасникам ринку дані та інформацію, необхідні для виконання ними їхніх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, у тому числі дані та інформацію оператору системи передачі для підготовки звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей;

Підпунктом 3 пункту 2.3 глави II Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії передбачено обов'язок ліцензіата забезпечувати та здійснювати комерційний облік електричної енергії та обмін даними комерційного обліку відповідно до правил ринку та кодексу комерційного обліку, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

Згідно пункту 2.3.6 глави 2.3 розділу II Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – ККО), ППКО несуть відповідальність згідно з законодавством України за достовірність даних та інформації в електронних документах, що надаються ними АКО та іншим сторонам, зокрема за складання неправдивих документів, унесення до документів неправдивих відомостей, видачу неправдивих документів, інше підроблення документів, а також за викривлення даних комерційного обліку.

Пунктом 5.2.1 глави 5.2 розділу V ККО передбачено, що електроустановки споживачів та інших учасників ринку мають бути забезпечені повіреними, введеними в експлуатацію та прийнятими до розрахунків (введеними в облік) вузлами обліку, а

також (за потреби) засобами для контролю та реєстрації параметрів якості електричної енергії, частоти та тривалості перерв в електропостачанні.

Установлені у споживачів вузли обліку мають вимірювати та відображати інформацію про їхнє фактичне споживання.

Пунктом 7.1.6 глави 7.1 розділу VII ККО встановлено, що відповідальність за проведення періодичної повірки, обслуговування та ремонт (зокрема демонтаж, транспортування та монтаж) ЗВТ покладається на його власника, якщо інше не встановлено законом.

Пунктом 9.7.5 глави 9.7 розділу IX ККО передбачено, що ППКО, який здійснює формування даних комерційного обліку, у разі виявлення розбіжностей в даних має знайти причину цих розбіжностей, у разі потреби провести повторне зчитування всіх погодинних результатів вимірювання та здійснити формування щодобових часових рядів даних за розрахунковий місяць, що мають відповідати зазначеним вимогам.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до абзацу десятого частини 7 статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» у разі виявлення під час проведення позапланової виїзної перевірки однорідних порушень або таких, що прямо впливають із питань, необхідність перевірки яких стала підставою для проведення позапланової перевірки, Регулятор має право перевіряти такі порушення із подальшим застосуванням до суб'єкта господарювання відповідальності, передбаченої законодавством.

З огляду на зазначене, Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ», на підставі якої провести позапланову виїзну перевірку відповідно до питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, а саме дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» (код ЄДРПОУ 42225136) вимог пункту 1 частини четвертої статті 30 Закону України «Про ринок електричної енергії», підпункту 34 пункту 2.2 та Підпунктом 3 пункту 2.3 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, пункту 2.3.6 глави 2.3 розділу II, пункту 5.1.4 глави 5.1 та пункту 5.2.1 глави 5.2 розділу V, пункту 7.1.6 глави 7.1 розділу VII та пункту 9.7.5 глави 9.7 розділу IX ККО.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про проведення позапланової
виїзної перевірки ТОВ
«КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ»

Відповідно до пункту 2 частини сьомої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Провести позапланову виїзну перевірку ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» (код ЄДРПОУ 42225136) у частині питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський